

SLOVENSKI NAROD.

Iznaj vsak dan sveder, imitai nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petist-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovenščina pri sodiščih na Primorskem.

Glasila Tržaških in sploh primorskih Italijanov so te dni zopet vsa v ogori. V javnost je dospela naredba višjesodnega predsedstva Tržaškega, zaradi katere se neizmerno jezé. In mestni zastopi, katere imajo v svojih rokah irredentovci, kujejo zoper isto javne proteste in gotovo tudi tajne spletke. Oimev vsega tega nabajaš v nemško-liberalnih listih, kateri beležijo vsak pojav te italijanske razburjenosti „ad usum“ višjih vladnih krogov.

Besedilo naredbi nam ni znano. Toliko pa je menda gotovo, da je predsedstvo višjega sodišča Tržaškega zaukazalo podrejenim uradom napraviti dvojezične napise, pečate in tiskovine, tako da bode poleg italijanskega jezika imela svoje mesto tudi slovenska ali hrvaščina. Trdi se tudi, da ta ukaz velja za vse sodne dvore in okrajna sodišča v področji višjega sodišča Tržaškega, razun za Trst, Buje, Cervinjan in Gradiško. In končno se poudarja, da takšne navedbe ni izdalo predsedstvo samo po sebi, nego vsled naročila, katero mu je došlo od pravosodnega ministerstva.

Ne tajimo, da nas je ta naredba nekoliko iznenadila. Mi vemo, da nam Slovanom narodnostna pravica silno počasi raste. Bodi naša pravica še tako naravna in zakonita, treba je čakati cela desetletja, predno prodre in vidna postane. Zato skoraj težko verjamemo, da bi se omenjeni ukaz tako splošno glasil in raztezal na celo višje-sodno področje. Spominjamo se tudi, da se je na pr. na Kranjskem pripoznalo mesto tudi slovensčini pri napisih na uradnih poslopjih in na pečatih, toda izvršitev se je zavlekla na umeten način, ker so jo zavisno storili od okolnosti, da naj obvelja tedaj, kedar se napravljajo nove table ali novi pečati. Če torej čitamo sedaj, da po Tržaški naredbi morajo napisi, pečati in tiskovine nositi po preteku jednega meseca tudi slovensko ali hrvaško besedilo, tedaj bi bili primorski Slovenci celo na boljšem od nas na Kranjskem. V glasovih taki odločni in zdravi premembi nimamo prave vere, dokler se ne seznanimo z doslovnim besedilom omenjene naredbi. Vidi se nam,

da italijanski listi nalašč pretiravajo in s tem bočejo nahujskati javno, od njih živečš mnenje proti naredbam, čeprav znabiti kažejo le malo dobrohotnosti nasproti isterskim Slovanom.

Bog vé kako veselje izražati torej danes nimamo povoda. Lepo in prav bi bilo, če bi primorska sodišča dobila zapored v kratkem času tudislovenske napise, tudislovenske pečate in slovenske tiskovine. Toda slovensko uradovanje, katero je temelj pravičnemu in zdravemu pravosodju za Slovence, z napisi, pečati in slovenskimi tiskovinami ne bode še na varnem. Kaj pomagajo slovenski napisi na uradu, če pa v njem sede uradniki, ki slovenskega ne umejo, — kaj koristijo tudi slovenski uradni pečati, če se pa pritiskajo na italijanske rešitve za slovenske stranke, — kaj hasnijo slovenske tiskovine, če ni pri uradnikih volje, da bi jih rabili in strankam izdajali? Pravica se bode našemu narodu na Primorskem, kakor povsod drugje godila šele tedaj, ako mu jo bodo delili slovensčine popolnem zmogni uradniki, ki bodo strogo in radovoljno izvrševali jezikovno enakopravnost. In za to skrbeti, na to z vsemi sredstvi težiti, je naloga pravosodnega ministerstva in vseh pravosodnih instanc. V tem pogledu je treba na Primorskem še korenitih prememb v personalnem stanju sodnih uradnikov, kakor tudi odločnih jezikovnih ukazov! Ali, kaj naj porečemo glede na omenjeno naredbi, kakeršna se nam naznanja, da v njej nabajamo izjemo glede Tržaških sodišč, pri katerih torej ne bi smeli biti tudislovenski napisi, tudislovenski pečati ter ne bi smele biti v rabi slovenske tiskovine? Ta izjema nikakor ne odgovarja pravici in narodnostim v področji Tržaških sodišč prve instance, če pomislimo, da Tržaško mesto s predmestji in okolico šteje dobro tretjino slovenskega prebivalstva. Ali teh 60 000 Slovencev ni vredno nikakega ozira? Skoro neverjetno se nam vidi, da bi tudi po splošnjem omejenem ukazu ravno Trst, s kojim imajo tudi vnanji Slovenci toliko pravnih opravil, predstavljal staro preziranje slovenske narodnosti.

A vzlic temu, da naredba ni v stanu preustvariti uradovanja v pravičnem slovenskem smislu in

da prezira celo ves stalni slovenski živelj v Trstu, čujemo vendar škripanje zob v italijanskem taboru. Navajeni smo tega od te strani in upamo, da to vpitje bode tudi vlada znala ceniti po pravi vrednosti. Ali jedno nas pri vsem tem veseli, — klic *straha*, ki se razlega iz nasprotniških divjih čet! Včerajšnji „Il Piccolo“, govoreč o tej naredbi, izjavlja, da se Lahom v Primorji ni bilo treba bati poskusov, ki so merili na germanizacijo. Vse kaj drugega pa je, če se primorskim Slovanom izvršuje enakopravnost! To je, pravi list, — nevarno. Z naredbami, kakeršna je omenjena, se favorizuje, disciplinuje in vzpodbuja ekspanzija žive sile, ki nas obdaja krog in krog. Italijansko prebivalstvo Istre se ne more nikdar transformovati v slovensko, pač pa more biti podrejeno, tlačeno in iztirano po Slovanih... V krajih, ki mejijo z našim svetom, je zastavilo slovanstvo svoje korenine in od tod se počasi razširja po staroslavni zemlji latinski (??); vsake vejice se oklene, hitro se polasti krajev, ki so brez obrambe... Žalosten vzgled za to je Pazin i. t. d. — Tako „Il Piccolo“ in mi jemljemo na znanje, da istrski Slovani so živa sila, proti kateri ne morejo Italijani sami opraviti ničesar. „Mi vstajamo in vas je strah!“ Ali se bode avstrijska vlada mogla še dolgo obotavljati, da tej živi sili ob nevarni meji dodeli njene pravice?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. oktobra.

Polonia triumphans.

Kmalu bo sto let, kar se je rodil zgodovinski rek „finis Poloniae“, a letos se že lahko reče „Polonia triumphans“. Dežela, ki se imenuje sicer Galicijska, katere pravo ime je pa Poljska, je bila letos zbirališče vseh Poljakov. Dasi so razdeljeni na tri države, zbrali so se vsi, čuteč se kot sinovi jedne matere, in mogočno je donela pesem „Jeszcze Polska nie zginieła“. Kakor bodijo Mohamedanci v Meku, tako so letos romali pruski in ruski in tešinski Poljaki zajedno z bivšimi sibirskimi pregnanci v Lvov. Nemci in Madjari so prišli formalno na razstavo, dejanski na politična pogajanja. Plener in

LISTEK.

Jezičarski drobiž.

2.) Zabavišča ali otroški vrti?

(Dalje.)

Govoril sem zgoraj o odločilnih krogovih. Menda se mi ne bode očitala indiscretnost, ako se v ime dobre stvari z dobrim namenom okoristim s privatnim pismom. Iz omenjenega pisma je namreč razvidno, da so se znašim predmetom tudi bavili v neki vodstveni seji naše častite družbe sv. Cirila in Metoda. Nekateri gospodje so pri tej priliki, menda iz istih vzrokov, katere smo navedli i mi zgoraj, izrazili svoje pomisleke proti „otroškim vrtom“. — Vsem drugim pomislekom bi jaz privrstil še tega, da poimenovanje „otroški vrt“ ne izraža prav za prav bistva stvari, ampak je tropiško, metaforičsko; a slabo prelaga, kdor se pri prelaganju ozira na tujega jezika trope in figure.

Toda ako po pravici damo slovo nemški prevedenki, kaj naj postavimo na nje mesto? V oni vodstveni seji, o kateri smo že govorili, delali so se tudi poskusi v tem obziru, ali reči moramo, da se nam ne zde prav nič srečni. Neki gospod je predlagal „detišče“, drugi „otročišče“, a niti prvi niti

drugi predlog ni priporočila vreden ni v formalnem niti v realnem pogledu. Kdor bi sprejel „detišče“ ali „otročišče“, sprejeti bi moral tudi izvedenki „detiščarica“, oziroma „otročiška učiteljica“ ali „otročiščarica“, a o teh izrazih so morali oni skupščinarji sami priznati, da so nekam nerodni in da se ne priporočajo“. In to naj bi pomislili vsi besedotvorci ali slovokovci: Kdor kuje nove besede, naj pomisli, ima li nameravana skovanka tudi kaj korenin, to je, ali ima ona sama in pa — kar je tudi prevažno — nje bodoče in možne izvedenke takšno lice, da se sme prikazati mej ljudi. Nekatera dobi že v rokah besedokovnikov takšen obraz, da se ne naprej lahko pove v brk nje očetu, da se narodu ne bode nikoli prikupila in niholi se ne udomačila. To lahko vsakdo brez posebnega ostroumja prorokuj i „detiščarici“ i „otročiški učiteljici“ ali „otročiščarici“. Isto usodo si drznem prorokovati skovankam „sladiščar“ in „sladiščarna“. Namesto njih bi gredoč priporočal velecenjenim uredništvom naših dnevnikov in tednikov „sladičar“ in „sladičarnica“ ter v podporo svojega priporočila navajam kot vzporednika „sladičarju“ „medičarja“, v Ljubljani poznato ime. — V stvarnem pogledu pa je i „detišče“ i „otročišče“ presplošen izraz, kateri ne obseza samo „otroških vrtov“, ampak tudi „pestovališča“ ali „jaslice“ (crèches) in pa „čuvališča“ ali „varovalnice

malih otrok“ (Kleinkinderbewahranstalten). — Preko „detišča“ in „otročišča“ preidemo torej po pravici na dnevni red.

Kaj pa „zabavišče“? Že pred leti je izdala „Narodna šola“ v Ljubljani Funtkovo „Zabavišče slovenskim otrokom“, in pred nedavnim časom je prav naša družba sv. Cirila in Metoda izdala dasi po nekaterih pomislekih, „Igre in pesmi za otroška zabavišča in ljudske šole“, ki jih je uredil g. Ivan Mercina (v Ljubljani, 1893), a kritika jih je vzprejela dovolj ugodno. Ker je pisatelj teh vrstic tudi nekoliko vplival na terminologijo te knjižice, čuti se obvezanega, da „zabavišču“ pripomore, kolikor je v njegovih močeh, do končne zmage. V tej nameri pa se ne damo ni plašiti po častitem uredništvu „Učiteljskega tovariša“, kateremu „so strokovnjaki svetovali, da ostanimo z a s e d a j (!) pri starih izrazih.“ —

Oglejmo si, s čim bi se dalo po pravici ugovarjati „zabavišču“. Tu treba priznati, da mu nasprotuje celo — sam Pieteršnik. Ko ga je vodstvo naše šolske družbe vprašalo sveta — zopet prosim, naj se mi odpusti ta indiscretnost — odgovoril je blizu takole: „Zabaviteljica“ se tudi meni — kakor gospodom udom vodstva — nikakor ne dopada; narejen je ta izraz po „uprava — upravitelj“; isto tako je „zabavišče“ (kot ste govorili v svoji vod-

Chlumecky sta Poljake lovila za zvezo z levičarji, Schönborn za zvezo s konservativci. V Lvovu se je vrstila slavnost za slavnostjo in naposled je razstavo obiskal še cesar, navdušenost je rasla od dne do dne in dosegla svoj višek v izreku, da so poleg Poljakov glavni stebri monarhije Nemci in Madjari. . . Vender pa to ni bil triumf cele Gališke, ampak jedino poljske šlahte. Meščanski krogi so stali pri vratih, kmet na dvorišču, v dvorani pa so se šopirile rodovine Sapieha, Badeni, Potocki, Czartoryski. . . Uspehov, katere so dosegli Poljaki s svojo razstavo, jim ne zavidamo in če so nam zamerili, da nas ni bilo tja, bodi jim povedano, da ne hodimo, kamor nismo bili povabljeni. Gospoda grofa Roman Potocki in Zaleski sta hotela, naj pridejo na razstavo sami koaliranci in zgodilo se je po njihovi volji. To pa nič ne upliva na našo sodbo, in kakor nas veseli kulturno, gospodarsko in politično napredovanje gališkega prebivalstva, vender dvomimo, da bi imeli Poljaki uzrokov veseliti se razstave. Mi pri vsem sijaju te razstave vidimo v temnem ozadju tri milijone ruskih siromakov in dva milijona poljskih beračev in boli nas srce. Pa tudi to nas ne moti, da bi Poljakom ne želeli obilo sreče, dasi so stebri nam neprijaznega sistema in zaboletu nas je, ko so jim njih zavezništvo očitali nelojalnost. O lojalnosti govoriti je težko. Lahko pa se reče, da je le tam vkoreninjena, kjer se naslaja na stoletne tradicije, da pa je preteklost Poljakov v Avstriji primeroma jako kratka. V Gališki živi še generacija, ki se spominja kmetskega upora iz l. 1846 in kako so bili l. 1863. zaradi podpiranja poljskih ustašev preganjani Smolka, Ziemiałkowski in „ru-deči“ knez Sapieha. Dogodbe teh dni so tako upliva-le na poljsko plemstvo, da l. 1866. pred prusko-avstrijsko vojsko nikakor niso bile njega simpatije na strani Avstrije in ko je grof Starzowski zbral legijo prostovoljcev za Avstrijo, je obudil s tem posmeh aristokratskih krogov in res so v legijo vstopili sami kmetje in meščani. — Lojalnost se ne rodi sama iz sebe. Pripraviti jej je tla, v katerih more pognati kralj. Centralizovanje in germanizovanje v Gališki pa ni bilo za to pravo sredstvo. Na Dunaji so to spoznali šele po bitki pri Kraljevem Gradcu. Grof Wodzicki je izdal parolo: „Tesno okleniti se monarhije in dinastije avstrijske, zato pa popolna avtonomija.“ Krakovska frakcija z Adamom Potockim je v gališkem dež. zboru l. 1857. vzkliknila „Gospod, pri tebi stojimo in ostanemo“, a prav tedaj so tudi dvorni krogi spoznali, da je porazumljenje z nemškimi narodi za Avstrijo življenjsko vprašanje. Tedaj se je začela zveza mej Dunajem in Poljaki in premenila se je kmalu v najintimnejšo prijateljstvo, ki se je samo l. 1868. nekoliko skalilo, ko so Poljaki zahtevali avtonomijo, v sled česar je cesar v zadnjem trenutku odpovedal nameravano potovanje v Gališko. O zahtevi gališkega dež. zbora se je unel srdit boj in še l. 1873. je knez Auersperg mogel reči: „Poravnaje se je razbilo, ker so Poljaki zavrgli avstrijsko klavzulo“. Naposled pa se je porazumljenje vender doseglo, poljski element je zadobil v Gališki neomejeno vladno. Od l. 1879. so Poljaki velevažen faktor notranje in vnanje naše politike, čegar pomen je zadnja leta rasel, kolikor bolj napeto je postajalo razmerje mej Avstrijo in Rusijo. In blizu tako je bilo tudi na Nemškem, kjer so Poljaki posebno za časa revolucij uživali velike simpatije. Zdaj pa se je to premenilo. Bismarck je bil nemškopolni krogi nahujskal zoper Poljake, dasi se je z njimi svoj čas dogovarjal radi obnove Poljske, in persekucija Poljakov je nekoliko odjenjala šele po njegovem odstopu, kar je bila zasluga Kościelskega, tistega, ki je v Lvovu rekel: „Poljaki so nerazdružna celota; meje, katere jih

stveni seji) le „Unterhaltungsart“. — Najpreje treba poudariti, da prav to, kar se tu očita „zabavišču“, češ, da znači le bolj „kraj, kjer je zabava“, prav to ga zlasti priporoča. Res, veliko nepotrebnih poskusov in ugovorov bi bilo prihranjenih, da bi se bili gospoda najpreje temeljito poučili o pojmu in bistvu nemških „Kindergartnov“; ravno slovensko „zabavišče“ izraža ga prav točno. Kajti „otroški vrti“ ali recimo kar naravnost „zabavišča“ niso učilnice, ampak se od njih bistveno razlikujejo; vse se tu suče okolo zabave, največ iger, to seveda take zabave in takih iger, da se pri njih nikdar ne izpusti iz vida vzgojevalna svrha. *) „Kindergarten“ je

*) Dr. Mich, Allgemeine Erziehungslehre. Osmi natisek. V Opavi 1892. piše o zabaviščih mej drugim tako-le (str. 92.): „Aller Schulzwang wird ferngehalten, die Kinder können kommen oder nicht, sie können die angeregten Spiele mitmachen oder zusehen, sie können unter den dargebotenen Beschäftigungen frei wählen; von einem eigentlichen Unterrichte ist keine Rede, die ganze Erziehungsthätigkeit beschränkt sich auf eine allseitige körperliche und geistige Pflege und auf eine richtige pädagogische Regierung.“

Das vorwaltende Erziehungsmittel ist Beschäftigung, welche zumeist die Gestalt des Spieles annimmt. . . „Der Kindergarten hat die Aufgabe, die häusliche Erziehung der Kinder im vorschulpflichtigen Alter zu unterstützen und zu ergänzen“. . . Stavim, ko bi bilo obinstvo bolj poučeno o bistvu in namenu zabavišča, ne bi bilo več toliko predsodkov in odpora proti njim mej našimi materami in očetmi. Čudom pa se čudimo tudi Ljubljanskim gg. učiteljem, mej katerimi se je pojavil nekak odpor proti

dele, je sicer bole, ali poljski organizem jih odpravi.“ Še bolj opravičeno, kakor o gališki šlahti se lahko reče o poljsko-pruski šlahti, da se masa naroda zanjo ne meni. Poljski kmet na Nemškem je bolj izobražen, kakor gališki in ne more razumeti, zakaj njegovi poslanci pomagajo množiti vojno silo njemu vedno neprijazne Nemčije, ki še ne dovoli, da bi se poljski otroci učili veronauka v materinem jeziku. Saj so že sami poljski poslanci priznali, da je Nemčija dosti nevarnejši in srditejši nasprotnik Poljakov, kakor Rusija. In sedaj je Bismarck zopet pokazal, da ima na Nemškem dosti več upliva, kakor sam cesar. Zarobnel je zoper Poljake in njegove besede so elektrizovale vse nemške stranke, od Richterjevih „freisinnigov“ pa do najčrnejših klerikalcev in sam cesar je moral v Toruni obrniti plašč po tem vetru in grajati Poljake. Odmev teh napadov so Poljaki slišali tudi v Avstriji, neprijeten odmev. Levičarji so burno pritrdjevali Bismarcku, „da je poljski plemennatš najreakcijonarnejši stvar na svetu“ in to je prouzročilo izjave najrazličnejših poljskih listov, katere izjave imenujejo Nemci unisono „pogojna lojalnost“, „avstrijstvo na odpoved“. To je nepravilno očitjanje, zlasti v Avstriji, kjer delajo Poljaki propagando za jagelonsko idejo, za združenje Poljske s Češko in Ogersko pod avstrijskim žezlom. Že davno je minola doba, ko je stebri sedanjega sistema, knez Sapieha rekel da je „izdajstvo trditi, da je rešitev Poljakov odvisna od Avstrije“. Najmanj pa so k takim očitjanjem opravičeni tisti, ki so v Dunajskem parlamentu predlagali, naj se bivše dežele nemškega bunda priklonijo Nemčiji. Ti elementi se zaganjajo sedaj najbolj v Poljake in iz tega že lahko razvidijo, je-li dobro in previdno, da se družijo z Nemci zoper svoje slovanske brate in pomagajo tlačiti narode, katerih ideali ne leže zunaj Avstrije. Toliko je gotovo, da je Bismarckovo krizanje preprečilo Plenerjevo nakano, ustanoviti poljsko-nemško zvezo v našem parlamentu. Ta je pokopana, še predno se je rodila, in morda že v kratkem ne bodo več veljale besede, zapisane nad tem sestavkom. Poljaki slutijo, da so v škripcih, da so prezgodaj klicali „Polonia triumphans“ in zato so v delegaciji molčali kakor grob, a ne iz uzrokov, katere je navedel Badeni v pogovoru s cesarjem. Zboljšanje razmerja mej Avstrijo in Rusijo, Bismarckovi in Viljemovi protipoljski govori so pri Poljaki obudili strah, da jim trozveza ni na korist in da utegnejo biti potisnjeni s svojega stališča. To svojo bolest sicer prikrivajo, ali prikriti je ne morejo. Poljaki se nahajajo na razpotju in morda se bodo morali prej kakor mislijo odločiti za pot, po kateri jim bo hoditi. Odprti sta jim dve poti. Na konci jedne je zapisano „Polonia triumphans“, na konci druge pa „Finis Poloniae“.

Sodna preosnova.

Razen z novim civilnopravnim redom namerava pravosodni minister še na drug način preurediti naše sodanje, dosti predrago sodstvo. Kakor javljajo listi, boče minister že v prihodnjem zasedanju drž. zbora predložiti zakonski načrt o uvedbi mirovnihi sodnikov. Ti mirovni sodniki bodo imeli razsojati v vseh malih pravnih sporih, pri katerih gre največ za znesek 20 kron in sicer bi imele njih sodbe popolno eksekucijsko moč. To bodo torej sodniki in razsojniki ali posredovalci. Nova institucija se bo torej bistveno razlikovala od takozvanihi občinskihi posredovalšč, katera so se na papirju ustanovila že l. 1869., na kar se je pa popolnoma pozabilo. Ta institucija mirovnihi sodnikov bo največje važnosti zlasti za sodišča na deželi in bo sodnike izdatno razbremenila. Razprave bodo ustne in javne.

torej prav res neki „Unterhaltungsart“, torej pravo, pravcato „zabavišče“. Zaradi večje točnosti je napisal g. Mercina v naslovu omenjene knjižice: „Igre in pesmi za otroška zabavišča“ itd. No, mislim, da Slovenci ne razpolagamo s tako raznovrstaimi narodnimi „Vergnügungsetablissemanti“; nasproti tako malo jih imamo ali prav za prav nič, da nam splošno „zabavišče“ prav lahko, ne da bi se bilo bati zamenjavanja, rabi kot „zabavišče“ *zabavišča* za ona zabavišča, katerih nam jih je nekaj oskrbela častita naša šolska družba, in katera moramo negovati kakor zenico v očesu. Na druga zabavišča in drugo zabavo nam o sedanjih časih ni misliti.

zabaviščem. Treba bo, da se o priliki to vprašanje pretrese tudi od te strani. — Primeri tudi „Navod slovenski vrtnarici“, ki ga je spisal Miloš Kamušič, a izdalo „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“. Kakor smo že omenili, odločilo se je „Slov. učit. društvo v Ljubljani“, oziroma njega glasilu, da ostane za sedaj pri starih izrazih. A Kamušiču venderle rabi tudi zabavišče, toda nedoumno mi je, v kakšnem smislu ali s kakšnim razločkom. Kajti Kamušič govori na več mestih o „zabaviščih in otroških vrtih“, o „javnih in zasebnih otroških vrtih in zabaviščih“, o „otroškem vrtu in zabavišču“ itd. in tudi omenja (str. 5.) da se k čutu sluha „navodi otroka že posebno počasni izgovor in petje v taktu, katero čuje doma in se bode posebno vadil v zabavišču“. Toda razloček mej otroškimi vrti in zabavišču ni nikjer pojasnjen. Pa ne da bi bilo Kamušiču zabavišče to kar čuvališče ali varovalnica malih otrok?

(Koniec prih.)

Ogerska kriza.

Ogerska kriza bo v kratkem končana. Najvažnejše s civilno poroko v nerazdružni zvezi stoji ječe zakone je magaaatka zbornica odobrila, in še tekom tega tedna predloži ministerski predsednik vse te zakone cesarju v sankcijo. Vladni krogi sodijo, da bo cesar prav v kratkem potrdil te zakone s druge strani pa se javlja, da se bo najprej posvetoval z raznimi politikami in cerkvenimi dostojanstveniki.

Vnanje države.

Ruski car — ozdravljiv.

Ruski poslanik v Parizu je dobil iz Peterburga zaupno, a vender oficijelno poročilo glede zdravja ruskega carja, in to isto je ruski minister unanijih del sporočil tudi drugim poslanikom. Glasom tega obvestila, snujočega se na dotične izjave profesorja Leydena iz Berolina, ni carjeva bolezen tako nevarna, kakor se poroča. Profesor Leyden je sicer konstatoval albuminurijo, ne misli pa, da je to posledica patološke premembe ledvic. Najvažnejši odstavek v rečenem obvestilu ruskega ministerstva unanijih del je konec, ki glasi: Le professeur Leyden arrive à la conclusion, que Sa Majesté est parfaitement guérissable (Prof. Leyden sodi, da je Nj. V. popolnoma ozdravljiv).

Bolgarske homatije.

Kakor znano, sta po končanihi volitvah v sobranje ministra Radoslavov in Tončev podala ostavko. Radoslavov se je dal pregovoriti in je umaknil svojo ostavko. Govorilo se je, da je takisto storil tudi Tončev, ta pa javlja sedaj v svojem listu, da ne boče na vsak način umakniti. Vzrok temu je strah, da razveljavi sobranje njegovo volitev. Kandidoval je namreč proti Cankovu v Beli Slatini. Ker je volilna komisija sleparila, so razdraženi volilci naskočili volilni bureau in vse razbili. Vlada je na to razpisala novo volitev. Prišel ni nihče, a proglasil se je vender Tončev izvoljenim. Kaka je situacija, se razvidi iz Stambulovljeve „Svobode“, ki javlja, da je vojni minister Petrov v raznih krajih napovedal vojaško diktaturo, če bi sobranje ne ravnalo po vladnih ukazih.

Kitajsko-japonska vojna.

„Kölnische Zeitung“ javlja, da so se evropske velesile zjedini-le na to, da se ne bodo zoperstavili, če bi Japonci krenili na Peking in to mesto zavzeli. Da imajo Japonci res ta namen, svedočijo najnovejša poročila. Londonski listi javljajo: Kitajci priznavajo, da so Japonci izkrcali svojo vojsko na Shantungskem bregu in da so zdaj gospodarji v zalivu Pečeli. Kitajski vohuni so tudi uničili žice, s katerimi bi se imeli električno užgati podkopi. Port Artur je s tem izgubil mnogo svojega pomena. Dotični Kitajec je bil seveda obglavljen. Japonsko brodovje je hotelo dne 8. t. m. pri Wajhaj-veju provocirati pomorsko bitko, a Kitajci se niso upali iz varnega zavetja.

Domače stvari.

— (Ljubljanski občinski svet) ima v soboto, dne 13. t. m., ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo. Na dnevnem redu so naslednje točke: I. Oznani-la predsedstva. II. Policijskega odseka poročilo glede uredbe stranišč in odprave fekalij; III. Šolskega odseka poročilo gledé ustanovitve višje dekliške šole. Tajna seja.

— (Koncertna sezona „Glasbene Matice“ 1894/95.) Dodatno k včerajšnjemu poročilu nam je še prijaviti načrt koncertom „Glasbene Matice“. Posebno namerava izvajati: V I. koncertu: 1) „Jutro“, ruska pesem Polonskega, za moški zbor in orkester uglasbil Anton Rubinstein, op. 74. 2) „Fantazija“ za gosli in orkester, po ruskih narodnih pesmih zložil Nikolaj Rmsky Korsakov, op. 33. 3) Anton Foerster, „Kitica“, nov izviren slovenski mešan zbor, op. 43 (Besede S. Gregorčičeve). 4) Cerkvni zbor: Anton Bruckner, „Ave Marija“, sedmeroglasen mešan zbor. 5) Richard Wagner, „Zbor predic in balada“ iz opere „Der fliegende Holländer“, za ženski zbor, sopran- in alto solo s spremljevanjem orkestra. 6) Anton Dvořák, „Slovenski plesi“, za veliki orkester, op. 46. 7) Samostojne klavirske točke. Pri tem koncertu solistično sodelujeta poleg drugih gg. K. Hoffmeister in K. Jeraj. V II. koncertu se bode 1) izvajala prvokrat v Slovencih simfonija, in sicer Dvořakova d-dur za veliki orkester. 2) G. Fr. Händl, „Aleluja“, mešani zbor iz oratorija „Mesija“ s spremljevanjem orkestra. 3) Več vokalnih zborov. 4) G. Saint-Saëns, „Klavirski koncert g-mol“ s spremljevanjem orkestra. Pri tem koncertu solistično sodeluje g. K. Hoffmeister. V III. koncertu se bode izvajala kot jedina točka za ves večer jedna najkrasnejših skladb moderne glasbene literature, balada „Svatebni košile“, po narodni snovi zložil J. Erben, za sopran-, tenor- in bas-solo, mešan zbor in veliki orkester uglasbil A. Dvořák, op. 63. Ba-

sede prevaja g. prof. Jos. Stritar. Solistično sodelovanje je mej drugimi obljubila gospica Franja Verhuneva, konservatoristinja na Dunaji. — Naročila za abonement vzprejema pod včeraj naznanjenimi pogoji odbor „Glasbene Matice“ ali pa knjigotržec g. A. Zagorjan na Kongresnem trgu.

— (Iz centralne komisije za ohranjenj spomenikov.) V poslednji seji centralne komisije za ohranjenje umetniških in zgodovinskih spomenikov poročal je konservator profesor Simon Rutar o dosedanjih izkopavanjih na Magdalenski gori pri Šmarji ter o poskuševalnem kopanju Jerneja Pečnika pri Brezji. Centralna komisija je vzela nadalje v znanje poročilo deželne vlade kranjske o cerkvi sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru. Ker ni potrebnih sredstev, se ta cerkev ne bode mogla popolnoma renovirati, pač pa se bode popravila streha ter vsaj zidovi cerkve. Konečno se je vzel v znanje dopis vladnega svetnika pl. Globočnika, kateri se je odpovedal časti konservatorja.

— (Lepo šestmesečno žrebe) domače reje prodal je te dni gosp. J. C. Juvančič, znani vinotržec in posestnik v Spodnji Šiški ter je za taisto vrtil izredno visoko ceno v znesku 155 gld., kar je gotovo najboljši dokaz, kako lepi uspehi se lahko dosežejo z umno domačo konjerejo. Ta slučaj, ki je vreden, da ga zabeležimo, bodi tudi drugim v spodbudo.

— (Samomor ali nesreča?) Kakor smo že poročali, videli so v ponedeljek zvečer pasanti, da je z mestnega čolna ob Francovem nabrežju neznan oseb skočila ali padla v Ljubljano. Kakor se je dogajalo, bil je to tukajšnji kavarar Vinko Malloth na Sv. Jakoba trgu, čigar truplo so sinoči blizu Marije Device v Polji iz Ljubljane potegnili. Malloth se je bil zadnji čas popolnoma udal pijanci ter je vled tega verjetno, da si je v pijanosti končal življenje.

— (Vodovodi in vodnjaki na Kranjskem.) Te dni je došel v Ljubljano vladni svetnik g. Markus, referent za vodne zadeve v poljedelskem ministerstvu ter je pregledal pri deželnem odboru raznovrstne hidrotehniške načrte in se posvetoval z dotičnimi referenti in tehniki o večjih vodovodih, ki se bodo izgotovili. Šel je od tod v Cerknico, Olševk, Begunje, Bezuljak in Ambrus ter si je ogledal že izdelane ali še le pričete in nameravane vodovode in se poučil na lici mesta o potrebnih podporah, katere bode dajalo poljedelsko ministerstvo. Spremljeval je g. Markusa državni inženir g. Oberst iz Trsta, da praktično prouči že izgotovljena dela in načrte, ki se bodo še izdelali. Iz Ljubljane odpeljal se je g. Markus v Istro in na Goriško.

— (Slavnostno besedo) priredi „kato-liško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ v Celovcu v proslavo 80-letnice ranjkega voditelja koroških Slovencev magr. Andreja Einspielerja in za naš narod prezasluznega slovenskega škofa Antona Martina Slomškega v sredo doč 24. oktobra t. l. v veliki dvorani pivovarne „Masli-garten“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vzpored: 1. Po-zdrav predsednikov. 2. Hrab. Volarič: „Novinci“, moški zbor. 3. J. Hudovernik: „Naša zvezda“, moški zbor z baritonovim samospevom. 4. Prolog, govori gosp. stud. iur. Davorin Zwitter. 5. J. Bartl: „Venec narodnih, vojaških pesmij“, udarjajo tambu-raši. 6. Dr. Gust. Ipavec: „Oblačku“, čveterospev. 7. Slavnostni govor. 8. Ant. Nedel: a) „Ljubici“, besede Levatiko; b) „Pogled v nedolžno oko“, besede S. Gregorčičeve; samospeva s spremljevanjem glasovira poje gospa Ljudmila Lendovšekova. 9. * * „Trije nosovi“, šaljivi prizor. 10. Ant. Hajdrih: „Hercegovska“, moški zbor s čveterospevom. 11. Dr. Benj. Ipavec Bartl: „Domovini“, udarja tamburaški zbor. 12. Ant. Hajdrih: „Siroti“, moški zbor z altovim samospevom, poje gospa Ljudmila Lendov-šekova. 13. F. S. Vilhar: „Slovenac i Hrvat“, moški zbor. 14. * * „Žabja kantata“, komičen pevski prizor s spremljevanjem glasovira. Pevski in god-beni del programa izvršujeta iz posebne prijaznosti slavni moški in tamburaški zbor pevskega društva „Lira“ iz Kamnika. Vhod v dvorano bode dovoljen le proti izkazu vstopnic, katere se bodo dobivale od 20. oktobra naprej pri odboru društva in zadnji dan popoldne na shodu zaupnih mož v „Masliovi“ pivovarni.

— (Prepovedan semenj.) Okrajno gla-varstvo v Brezicah je prepovedalo semenj na Pla-nini dne 15. t. m., ker še občina ni oskrbela pra-vega prostora in ne gleda na potrebne uredbe.

— (Vinarska zadruga isterska) v Pulji jo dobila od poljedelskega ministerstva 4000 gld. podpore. Ministerstvo je odredilo, da se bode povi-šala do 8000 gld. Znano je, da se je svojedobno italijanski kulturni svet v Poreču izjavil minister-stvu proti vsaki in tudi najmanjši podpori.

— (Umrli je) v Zagrebu v 60. letu svoje dobe umirovljeni stotnik gosp. Oto Slavik, soprog znane hrvatske igralkе gospe Bajza-Stavikove.

— (Ljubimec z revolverjem.) Ljubil jo je in ona je ljubila njega. Kakor pa vse mine na svetu, minila jo je tudi njena ljubezen in povedala je to svojemu ljubimcu. Toda ta, sluga Ivan Hudrič v Zagrebu se ni dal tako lahko odpraviti. V nje-govem srcu je še žarel plamen ljubezni, ki je bil že ugasnil v srcu njegove Reze, po svojem poklicu služnice. Ko je bilo vse zaman, napadel jo je z revolverjem. Toda ona mu je še pravočasno zalo-putnila vrata pred nosom in pozvala redarje, ki so strastnega ljubimca odvedli na hlad.

**Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Darila:

Uredništvu našega lista sta poslala:

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: G. Janez Jager, mesar v Ljubljani 6 kron na-bral v veseli družbi v gostilni „pri Kolovratu“. — G. F. F. v Sodražici 4 k rone. — Skupaj 10 kron. Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

V štev. 232. so bile mej darili za družbo sv. Cirila in Metoda po zmoti prinašalca dotičnega da-rila izkazane 4 k rone kot darilo gosp. Frana Štuparja, pristava c. kr. kmet. družbe. Daro-vala pa jih je vesela družba „pri Mikužu“, kar s tem popravimo po želji g. Štuparja.

Za Cigaleto spomenik v Črnem vrhu nad Idrijo so darovali p. n. gg. darovalci: Člani društva „Pravnik“ po g. dr. Majaronu, 142 kron; Ivan Habe, župnik v pokoju in duhovni svetnik, 10 k.; Ivan Oblak, mestni kapelan v Ljubljani, 5 k.; Fr. Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v pokoju v Gradcu, 4 k.; Matija Weithauser, logar v Črnem Vrh, 3 k.; Val. Levčnik, c. kr. višji davčni nad-zornik v Logatcu, 2 k.; dr. J. Marinko, profesor v Novem Mestu, 2 k.; Ivan Sakser, župnik v Hote-drščici, 2 k.; V. Steska, kapelan v Kočevji, 2 k.; Jos. Jančar, nadučitelj v Borštu pri Trstu, 2 k.; Štefan Rojnik, uradnik v Gradcu, 2 k.; Ivan Lampe, trgovec v Kranju, 2 k.; J. J. 2 k.; Marija Skrin-jarjeva 1 k.; Ivanka Arko, krčmarica v Dolenjem Logatcu, 1 k.; Josip Petkovšek, učitelj v Govčah, 1 k.; Ivan Korče, veleposestnik v Hotedrščici, 1 k.; J. Albrecht, župan v Hotedrščici 1 k.; darila za šolke 1 k. 30 v.; dr. A. Karlin 2 k.; A. pl. Glo-bočnik 10 k.; Jan Sajovic 2 k. Vseh dohodkov je bilo 264 gld. 76 1/2 kr., stroškov pa 248 gld. 88 kr.; torej preostaja 15 gld. 88 kr., koja vsota se bode za vsakojake popravke obrestonosno naložila. Ko-nečno izreka za Cigaleto spomenik vsem preblagim dobrotnikom srčni: Bog plati!

Zahvala. Slavn. c. kr. kmetijska družba nam je blagohotno izposlovala pri deželnem odboru 60 gld. podpore za nakup trijeerja, za kar se ji srčno zahvaljuje. Podružnica c. kr. kmet. družbe v Sodra-žici dne 10. oktobra 1895.

Razne vesti.

* (Madjarska „kulturna“ društva.) V Nitri mej Slovaki je zborovalo te dni „kulturno“ društvo za severno Ogersko. Dovolilo se je za tekoče leto 45.570 gld. za domoljubne (!) in prosvetne (!) svrhe. Mej drugim bode društvo ustanovilo v tem kraju 15 otroških vrtov. Da se gre v prvi vrsti za pomadjarjevanje slovaške dece, ni treba posebej na-glašati. In v take svrhe se rabi denar nemadjarskih narodov, kateri se jim je deloma ugrabil pod ničevimi pretvezami.

* (Povodnji v Dalmaciji.) Mesto Knin in okolica sta silno trpela vsled zadnjih povodnij. Od l. 1882 ni Krka več tako narasla, kakor zdaj, ko je bila tri metre nad normalom. Mesto in oko-lica sta bila popolnoma preplavljena. Živež se je moral blokiranim prebivalcem dovažati na čolnih. Samo v mestu Kninu se ceni škoda na 50.000 gld.

* (Kolera.) V Krakovu v Galiciji se je zopet pojavila kolera, ko je bila že ponehala. Zbolele so 4 osebe, umrli pa sta 2. V neki tovarni za izdela-vanje albumina so bili trije slučaji.

* (Nove premogove jame.) Mej Oršovo in Teregovo v Krasko Szörönysem komitatu so našli nove bogate premogove jame. Kupil jih je neki konsorcij, kateremu na čelu je avstrijska „Länder-bank“.

* (Nemški cesar kot skladatelj.) Cesar Viljem se poskuša tudi kot skladatelj. Komponuje namreč neko kratko opero, katere snov je vzeta iz stare nemške legende. Že Wagner jo je hotel ugla-sbiti. Tudi libreto piše cesar sam skupno z grofom Eulenbrogom.

Književnost.

— „Popotnik“. Glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ ima v št. 19 naslednjo vsebino: Sveta jeza; — Tretja deželna učiteljska konferen-cija v Gorici; — Prirodopisni pouk v jednorazred-nicah; — Odkritje spominske plošče dr. Fr. vit. Močnika 18. avgusta v Cerknem; — Slovtvo; — Listek; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Natečaji.

— „Argo“, Zeitschrift für krainische Landes-kunde, ima v št. 9. naslednjo vsebino: Reiseskizzen aus Italien; — Die räthselhaften Fallen vom Lai-bacher Moore; — Die Eisenfrage bei der anthro-pologisch-archäologischen Versammlung in Sarajevo; — Illyrier und Veneter am Congresse von Sara-jevo; — Mittheilungen aus dem Museum.

Brzjavke.

Požun 12. oktobra. Slovaki v zvezi z nemškimi in madjarskimi katoličani so zoper danes sem došlega pravosodnega ministra Szi-lagyja, ki je Požunski poslanec, uprizorili ve-liko demonstracijo. Razdalo se je na tisoče listkov z napisom „abzug Szilagyi“.

Beligrad 12. oktobra. Ministerski predsednik Nikolajević je v imeni celega ka-bineta ponudil kralju ostavko. Kralj se odloči, kadar se vrne iz Pešte.

Peterburg 12. oktobra. Car se odpelje v tork na Krf.

Pariz 12. oktobra. Vlada grozi s carin-skimi represalijami zoper avstrijski les, če Avstro-Ogerska do dne 23. oktobra ne zniža carine na francoska vina tako, kakor so do-ločene za italijanska vina.

Bruselj 12. oktobra. Bivši klerikalni minister Woeste, potujoč v svojem volilnem okraju Alostu, je bil napaden in tepen. Kmetje so mu razbili voz. Woeste je iz težka utekel v neko hišo, katero so kmetje hoteli demolirati, od koder pa so jih orožniki pregnali.

London 12. oktobra. Afganski emir je jako nevarno obolel. Vlada se boji, da nastanejo politične homatije.

Poslano.*)

„Slovenec“ z dne 1. oktobra, št. 224 se čoha ob mojo osebo. To sicer ni nič novega in zame tudi ni nečastno.

Ker se pa iz dotičnega dopisa vidi, da je obo-lemu petelinu na tem, da bi meni in moji družinici krivico in zlo storil, prišel sem nekoliko odgovoriti. Ne bom se poslužil biča, katerega ste mi v roko stisnili, da bi Vas prav po domače naklestil — ne ne — tega ne, kajti vendar ste moj bližnji.

Koliko delam nemir na Pivki to vejo vsi po-šteni možje, na take dopisne kot ste Vi se pa no-beden ne ozira.

Da Vas odbor glavne občine v Št. Petru pri svoji seji dne 18. avgusta ni za svet poprašal, to ni moja stvar, vem pa, da v odboru sedé možje, ki Vaših nasvetov ne potrebujejo.

Li Vam res hočem povedati kaj o nemiru? Kdo ga je povzročil? Li jaz?

Da nisem trpel, kot odbornik, javnega pohuj-šanja, sem imel prav. Postavljen sem pa bil zaradi tega pred sodnika. Zatožen sem bil, kakor nekda-j sv. Janez obglavljenec. To je tedaj prepri in nemir, če človek „moral“ podpira?! Mno sem stopil pred sodni stol, pred pravičnega sodnika, kateri me je oprostil, tožitelja pa obsodil. Tožitelju svetovalec je bil neki gospod?

Škoda, da nisem bil takrat obsojen! To bi si sedaj želel — ko cela duhovnija naša, neizuzemši glasovite Francke, vé, da je res, kar je bilo.

Kakor takrat, pripravljen sem tudi danes za-govarjati se pred najostrejšim sodnikom. Svest sem si, da se bode pokazalo kdo dela „nemir.“

Konečno še gospodu napadovalcu v „slovo“: „Avertantur retrorsum et erubescant, qui volunt mihi mala“.

Stipko Jelenec,

odbornik glavne občine in učitelj.

*) Za vsebino je uredništvo odgovorno le toliko, ko-likor veleva zakon.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (16—11)

Zahvala.

Krški meščani praznovali so dné 6. in 7. oktobra 1894 za Krško mesto jako pomenljiv in izreden zgodovinski praznik:

Postavil in odkril se je spomenik možu plemenitega srca, častnemu in someščanu Krškega mesta, gospodu **M. Hotschevar-Ju**, pravemu človekoljubu ter velikemu prijatelju šolske mladine.

Da se je zamogel postaviti spomenik, kateri bode na veke v čast Krškemu mestu, darovali so prijatelji in častilci rajkega znatne doneske, tedaj naj bode vsem darovalcem tu izrečena srčna hvala.

S to slavnostjo praznovali smo slovesno ustanovitev nove Krške fare, za katero so se meščani mnogo let brezuspšno potegovali.

Da se je pa želja zvršila, gre v prvi vrsti čast in hvala naši plemenito-blagosrčni gospé, častni in someščanki, veliki dobrotnici **Josipini Hotschevar**, ka'era je vedno vneta za blagor in napredek Krškega mesta.

Tedaj njej iz dna srca prisrčna hvala!

Ob enem se je odkrila spominska plošča na hiši, kjer je izdihnil svojo blago dušo slavni zgodovinar, kateri je krasno popisal „čast kranjske dežele“, veliki domoljub **baron Janex Bajkard Valvasor**.

Za velikanstvo in častno udeležitev navedenih slavnostij izrekajo udeležiteljem od blizu in daleč Krški meščani svojo najtoplejšo zahvalo!

Posebno se pa zahvaljujejo vsem častitim društvom, ki so bila zastopana po odposlancih, ki so položili krasne vence ob spominek zaslužnega blagega moža in človekoljuba!

Konečno prisrčna zahvala vsem tistim, ki so blagohotno brzejavno ali pismeno pozdravili našo izredno, nepozabno slavnost; osobito pa gospodom pevcem, požarnim brambam iz bližnje okolice.

Sploh vsem udeležnikom prisrčna hvala!

Krško, dné 10. oktobra 1894.

Za meščanstvo:

Župan:

(1161)

Karol Schener.

Umrli so v Ljubljani:

7. oktobra: Leopold Sparovic, delavec, 48 let, Kravja dolina št. 11.

10. oktobra: Janez Keržmanec, gostac, 71 let, Mestni trg št. 1.

V deželni bolnici:

9. oktobra: Jurij Okeršlar, kajžar, 60 let.

10. oktobra: Marija Dobrave, delavčeva hči, 3½ leta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. okt.	7. jutraj	741.0 mm.	7.8° C	brezv.	megla	
	2. popol.	740.0 mm.	15.2° C	sl. vzh. d. jas.		
	9. zvečer	741.0 mm.	10.2° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm

Srednja temperatura 11.2°, za 1.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 12. oktobra t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98		80	
Avstrijska zlata renta	123		70	
Avstrijska kronaka renta 4%	97		80	
Ogerska zlata renta 4%	122		—	
Ogerska kronaka renta 4%	96		55	
Avstro-ogerske bančne delnice	1025		—	
Kreditne delnice	368		—	
London vista	124		30	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60		97½	
20 mark	12		19	
20 frankov	9		88½	
Italijanski bankovci	45		22½	
C. kr. cekini	5		90	

J. Modic v Novi vasi

vzprejme takoj pod ugodnimi pogoji

dobro prodajalko

ki je izurjena v računstvu in izučena v prodaji tobaka in specerijskega blaga. Pogoji se izvedó pri dotičniku. (1162)

Usojam si moje cenjene kupovalce najljubšeje opozoriti, da sem začel s pečenjem istrskega tropinskega žganja (komovice)

ter sem v položaju, da od 15. oktobra naprej lahko poslužim z izvrstnim, naravnim, novim tropinskim žganjem.

Posestnik žganjarnice

Jače Waizen

(preje A. Wortmann) (1147—2)

Reka — Sušak.

Žganjarnica in trgovina z vinom na debelo, izvoz pristnega francoskega konjaka, Cuba in Jamaica-ruma in vseh vrst čaja.

Odlikovana tovarna vinskega kisa in maraskina.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajali in odhajali časi označeni so s predpisanimi časi. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čes. Selthal v Aussee, Ischl, Gmund, Solingrad, Land-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Line, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. jutraj osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čes. Selthal v Solingrad, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, čes. Selthal v Solingrad, Land-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregunio, Gurth, Genova, Paris, Steyr, Line, Gmund, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plzenj, Budejovice, Solingrad, Line, Steyr, Line, Gmund, Ischl, Aussee, Zell na Jeseru, Land-Gastein, Ljubno, Celovec, Beljak, Franzensfeste, Trbiš.
Ob 8. uri 6 min. jutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plzenj, Budejovice, Solingrad, Line, Steyr, Paris, Genova, Gurth, Bregunio, Inomost, Zell na Jeseru, Land-Gastein, Ljubno, Celovec, Lienz, Pontabel, Trbiš.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiš.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 9. uri 31 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena iz Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiš.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. jutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 5 min. popoldne
Ob 6. uri 50 min. zvečer
Ob 10. uri 10 min. zvečer (slednji vlak le oktobra meseca ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. jutraj iz Kamnika.
Ob 11. uri 15 min. dopoldne
Ob 6. uri 50 min. zvečer
Ob 9. uri 55 min. zvečer (slednji vlak le oktobra meseca ob nedeljah in praznikih.) (4—231)

Gradnjo

betonskih kanalov

iz portlandskega in romancement-betona ter iz tolenega betona za mesta, tovarne in privatne hiše (tudi greznic iz cimenta)

vedovodov

prevzema

podjetništvo za betonske gradnje in tovarna za proizvode iz cimenta

Ferdo Hrúza in Urh Rosenberg v Pragi.

Natančnejša pojasnila daje (1048—9)

Ferdo Hrúza v Ljubljani

Poljanski nasip št. 12.

Zahvala.

Povočom najine poroke došlo je nama iz bližnjih in daljnih krajev brzojavno in pismeno toliko čestitk, da nama ni mogoče vsem osebno ali pismeno zahvaliti se. Iztekava torej tem potom vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se ta dan opominjali najine poroke, priročno zahvalo.

Peter in Ana Majdič
v Celji.

(1159)

Novosti

za jesensko in zimsko sezono
v konfekcijah
za gospe in deklice
blúzah za gledališče in prevezah (Schärpen)

priporoča po jako nizkih cenah (1080—4)

Anton Schuster

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah.

Najboljše

se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Isto domašajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti,
se ne smejo obdačiti in niso fatiranju
podvržene,
se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavlja; razen tega je vsakih 100 gld. založnic za-

varovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER-JU

banka in menjalnica v Ljubljani. (568—38)

Lvovske Srečke à 1 gld.

Glavni dobitok

gld. 60.000 gld.

(1142—4)

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gld. 50 kr.

priporočata: **J. C. Mayer**
in **A. Gruber.**